

FLPP
FUNDAMENTĀLO UN
LIETIŠĶO PĒTĪJUMU
PROJEKTI

Latvijas Zinātnes
padome

Projekta nosaukums latviski: Novatoriskas pieejas izstrāde, lai identificētu bioloģiskos noteicošos faktorus, kas saistīti ar dzīvnieku barības efektivitātes atšķirībām aītkopībā

Projekta nosaukums angļiski: Development of an innovative approach to identify biological determinants involved in the between-animal variation in feed efficiency in sheep farming

Projekta numurs: lzp-2021/1-0489

Projekta īstenotājs: Latvijas Universitāte (LU)

Projekta sadarbības partneri: Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte LBTU (bij.LLU)

Projekta vadītājs: Ilva Trapiņa, Dr.med.

Papildus informācija par projektu: <https://www.facebook.com/FeedEfficiencySheep>

Projektā paveiktais:

7.ceturksnis (1.07.2023 – 30.09.2023)

Ceturkšņa ietvaros ir pilnībā pabeigta 2023.gada jēru grupas izveide. Kopumā A23 jeb 2023.gada grupā ir nobaroti 92 jēri, kuriem ir paņemtas asinis priekš DNS un RNS izdalīšanas un bioķīmiskās analīzes. Attiecīgi, sadarbības līguma ietvaros ir saņemta visas bioķīmiskās analīzes rezultāti.

Turpinās darbs pie 2022.gada kolekcijas paraugu RNS un mitohondriāls DNS kopiju analīzēm. Ir pabeigta references gēna un četru no 10 gēnu ekspresijas analīzes.

Pirmās grupas jeb A22 (2022.gada grupai) asociācijas analīze ir pilnībā pabeigta septiņiem no 10 gēniem. Pilnīga asociācijas analīze nozīmē, ka visiem konkrēto gēnu polimorfismiem, kuri tika novirzīti asociācijas analīzei, ir veikta saistību analīze ar 23 pazīmēm visu jēru grupā un izdalot Latvijas tumšgalves jērus. Tālākai analīzei jeb barības efektivitātes prognozes algoritma izveidei tiek virzīti tie polimorfismi, kuriem ir konstatēta statistiski ticama saistība ar kādu no barības efektivitātes rādītājiem vismaz vienā no analizētajām grupām. Šobrīd ir konstatēti vismaz 57 lokusi septiņos gēnos, kuriem tiek izstrādātas genotipēšanas metodika.

Projekta dalībnieki ceturkšņa ietvaros piedalījās Latvijas aitu asociācijas rīkotajās Aitu dienās Rūjienā teķu kontroles nobarošanas stacijā klimpas. Pasākumā tika prezentēti pirmie rezultāti, lai aitu audzētājiem skaidrotu projekta mērķi un iegūtos un plānotos rezultātus.

Kā arī projekta dalībnieki prezentēja trīs postera prezentācijas V Pasaules latviešu zinātnieku kongress “Zinātne Latvijai”:

1. Analysis of feed efficiency of offsprings of sire rams of the Latvian dark-headed breed.
2. Analysis of feed cost and meat profit depending on the feed efficiency indicators in case of intensive fattening of Latvian dark-headed lambs.
3. Association of polymorphisms in CAST gene with feed efficiency indicators and other parameters of intensive fattening in Latvian dark-head sheep.

Žurnāla “Latvijas Lopkopis” augusta numurā (<http://new.llkc.lv/lv/nozares/lopkopiba/zurnala-latvijas-lopkopis-augusta-numura-5>) ir publicēts populārzinātniskais raksts, kurā tiek sniegts ieskats barības efektivitātes rādītājos un projekta pirmā gada Latvijas tumšgalves jēru rezultātos.

Ceturkšņa ietvaros ir uzsākts darbs pie jaunas zinātniskās publikācijas, kas sniegs ieskatu barības efektivitātes rādītāju ekonomiskajai nozīmei aitu audzēšanā. Ir plānots no konkrētā zinātniskā raksta veidot populārzinātnisko rakstu par to pašu tēmu.